

rellen af Godtgørelsen til Nationalbanken kunde vi ikke faa at vide her i Dag. Han vilde forhandle — saaledes forstod jeg ham — med et Udvalg om Sagen, og da kunde dette jo ogsaa komme paa Tale, men Udvalget kunde dog ikke faa fuldstændig Oplysning om Sagen, lige saa lidt som det høje Ting her kunde faa det; Sagen maatte først endelig vedtages, inden det kunde blive offentliggjort, hvor stor Godtgørelse Nationalbanken skulde have for sin Ulejlighed. Det synes jeg er meget uheldigt. Jeg synes, at naar Tinget skal vedtage en Lov som denne eller en hvilken som helst anden Lov, saa bør det have fuldkommen ren Bæstid om, hvorledes Sagen stiller sig baade paa den ene og den anden Maade, og det forekommer mig derfor, at Tinget kan fordrø fuld Klarhed over, hvor meget Statskassen skal give til Nationalbanken som Godtgørelse for dens Ulejlighed. Nu er det muligt, at Finansministerens Ord næppe rigtig burde opfattes paa den Maade, som jeg opfatter dem; det er muligt, at der kan være nogen Misforstaaelse til Stede. Hvis dette skulde være Tilfældet, beder jeg Finansministeren give Oplysning derom. Er der derimod ingen Misforstaaelse til Stede, beklager jeg meget, at den højtærede Finansminister vil forlange, at vi her skulle vedtage en saadan Lov uden at faa fuld Bæstid om, hvor meget Statskassen skal yde som Godtgørelse til en Bank ved denne Ulejlighed. — Den højtærede Finansminister sagde, at der kunde aldeles ikke være Tale om, at vi kom til at yde Laan til Kommuner som Standerborg, Vejle, Viborg m. fl., som i de foregaaende Aar have bygget Baner og have paataget sig store Forpligtelser i den Anledning; hvad Fortiden havde paataget sig, kunde vi ikke røre ved. Saa vidt jeg forstod den højtærede Finansminister rigtig, var Meningen ogsaa den, at hvad fremtidige Jærnbaner angik, kunde vi heller ikke røre derved; selv saadanne Jærnbaner, som maatte blive byggede i Henhold til Lovene af 8de Maj i Fjor, kunde ikke faa noget, naar de 5 Mill. først vare opbrugte. Jeg tror dog, at i den Henseende ville Forholdene blive stærkere end selve den højtærede Finansminister. Naar vi først gaa hen og laane 5 Mill. Kr. ud til Kommunerne i Anledning af Jærnbaneanlæg, og navnlig i Anledning af Jærnbaner, som ere byggede i Henhold til Lovene fra i Fjor, saa vil det, naar vi have Ende paa de 5 Mill. Kr., blive umuligt for den højtærede Finansminister og for Lovgivningsmagten i det Hele at staa imod over for Kommuner, som komme f. Eks. Aaret efter og sige: Her have

vi ogsaa en Koncesstion, vi mangle Penge, kunne vi ikke faa dem til Laans? Jeg siger derfor, at naar dette Lovforslag bliver vedtaget, saa betyder det ikke alene, at vi laane de 5 Mill. Kr. ud til Jærnbaner, som nu ere paabegyndte eller skulle paabegyndes i den nærmeste Fremtid, men saa betyder det ogsaa, at vi fremdeles i Fremtiden skulle staffe Kommuner, som skulle bygge Jærnbaner, de billigst mulige Penge som Laan dertil. Det har jeg nu ikke saa meget imod, naar man blot er klar over, at det er det, man vil. Men man kan sikkert ikke blive staaende ved dette Skridt. Naar man nu er klar over, at vi maa tage fremtidige Jærnbaneanlæg med, hvorfor skal man saa stille sig saa haardt over for de Kommuner, som have bygget Baner for saa Aar siden og ikke ere komne ind her under? Hvorfor skulle de absolut skydes ud, saaledes at de ikke kunne faa billige Pengelaan? — Over for det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (M. S. Larjen) skal jeg kun gøre en kort Bemærkning. Hans Bemærkning var jo nærmest personlig; den havde intet med Lovforslaget at gøre, og min Bemærkning skal derfor blive temmelig kort. Det ærede Medlem sagde, idet han henviste til de tidligere Forhandlinger angaaende Statslaansloven, at jeg aldeles intet havde gjort for Kommunerne, jeg havde kun gjort, hvad jeg kunde, for at forhindre, at Kommunerne fik noget. Dertil skal jeg sige, at hvad for det første Stillingen i Finansudvalget angaar, kan jeg blot henbise til, hvad der blev fremsført her under Behandlingen af Loven om Statslaanet. Jeg tror nok, at vi den Gang endogjaa til Punkt og Prikke drøftede, hvorledes hele Sagen blev ført i Finansudvalget; dette er alle Medlemmer saa friskt i Minde, at det behøver jeg ikke at drage frem her igen. Men naar dernæst det ærede Medlem anførte, at jeg ved mine Endringsforslag under Behandlingen af Lovforslaget om Statslaanet havde gjort alt for at forhindre Loven, saa er det ikke Tilfældet, og det kan ikke klare Sagen, at det ærede Medlem her kommer med en Paastand om, at hvis mine Endringsforslag vare blevne vedtagne, havde de kun kunnet forhindre Loven. En Paastand af det ærede Medlem i den Henseende er ikke noget Bevis, den er og bliver kun en Paastand. Var det Endringsforslag, som jeg var Ordfører for den Gang, blevet vedtaget, var der maaste kommet en Forhandling mellem Landstinget og Folketinget om dette Endringsforslag, ja maaste var der ikke en Gang kommet nogen Forhandling, men Landstinget havde vedtaget det uden